

N:o 230.

Af Herr Lars Persson: Om ändring af 1 § af Kongl. Förordningen den 21 Mars 1862 om kommunalstyrelse på landet.

Uti Kongl. Förordningen angående fattigvården i riket den 13 Juli 1853 medgifves hvart och ett fattigvårds-samhälle att ordna fattigvården på sätt efter ortens beskaffenhet lämpligast synes samt att i sådant afseende fördela samhället i kretsar eller rotar, med åliggande för en hvar af dessa att försörja dithörande fattighjon, dock måste samtliga vid kommunalstämma närvarande röstberättigade vara ense om ett sådant beslut, hvilket ej gäller för längre tid än fem år; kunnande likväl fördelningen fortfara för ytterligare fem år i sender, derest de flesta rösterna vid kommunalstämma sig derom förena.

Fördelen att få ordna fattigvården genom fördelning i kretsar eller rotar synes mig ovedersäglich, både ur kommunens och understödstagarens synpunkt. I ett mindre fattigvårdssamhälle kan man nemligen med större noggrannhet öfvervaka fattigvårdsangelägenheterna, förekomma att personer falla fattigvården till last, i det man i tid bispringer dem med arbete, jemte den lätthet att tillse, det understödet svarar mot verkliga behovet. — Den verkligt behöfvande kan ock i ett sådant mindre fattigvårdssamhälle eller rote, der hans nödställda belägenhet måste antagas vara tillförlitligen känd, böra påräkna ett verksammare understöd, eller åtminstone att få sina behof pröfvade af personer, som icke derom äro okunnige. Motsatsen inträffar deremot ofta i ett större fattigvårdssamhälle, der föga intresse i allmänhet råder i fattigvårdsangelägenheter, och der de personer, som skola pröfva de understöd-sökandes behof, sällan derom ega närmare kännedom. I följd deraf utdelas ofta i sådana samhällen understöd åt personer, som icke äro eller åtminstone icke bort komma i verkligt behof, derest de i tid med arbete bisprungits. Fattigvården blir dyr, och blir i samma mån mera betungande, som fattigvårdssamhället utvidgas eller fattigvården centraliseras.

Detta förhållande, som fullkomligt bestyrkes af erfarenheten, hade gjort mig betänkt på att vid denna riksdag väcka motion, angående lättnad att kunna åvägbringa sådana öfverenskommelser, hvarigenom fattigvården kunde i rotar eller kret-

sar fördelas. — Då jag emellertid vid efterforskning funnit, att 1 § af nu gällande nådiga Förordning angående kommunalstyrelse på landet genom flera prejudikat blifvit så tillämpad, att den uti fattigvårdsförordningen medgifna rättighet att, på sätt ofvan förmåles, fördela fattigvårdssamhälle i kretsar eller rotar ansetts hafva upphört. — Min enskilda mening är visserligen den, att lagstiftaren icke åsyftat att genom kommunalförfattningen ändra fattigvårdsförordningens föreskrifter i nämnda hänseende; men det tjenar icke till något att vidare utveckla grunden för denna åsigt, då det är ett factum, att kommunalförfattningen flera gånger i högsta instans blifvit på nämnda sätt tolkad.

För undanrödjande af det hinder emot fattigvårdens fördelning i rotar eller kretsar, som för närvarande måste anses ligga i kommunalförfattningens föreskrift, måste jag alltså vända mig emot kommunalförfattningen, som först torde böra ändras eller förklaras, innan krets- eller roteindelningen kan underlättas. Och då jag hoppas, att vigten af en sådan åtgärd utgör nog talande skäl, vill jag, utan att vidare utveckla mig, vördsamt föreslå:

att 1 § af gällande nådiga Förordning angående kommunalstyrelse på landet måtte så ändras eller förklaras, att hinder icke möter för fattigvårdens fördelning i kretsar eller rotar.

Åt Lag-Utskottet, dit denna motion torde blifva remitterad, öfverlemnar jag helt och hållet att med vanlig skicklig hand ombesörja redaktionen af denna ändring eller förklaring, hvilken lätt torde kunna åvägabringas derigenom att sista momentet af nyssnämnde § erhöi följande lydelse:

“Om behandlingen af kyrkliga angelägenheter samt ärenden rörande folkskolor och fattigvården gälle hvad särskildt stadgadt är.”

Stockholm den 27 Januari 1869.

Lars Persson
från Westmanlands län.